Avusturya ve Türkiye’de Öğretmen Adayı Belirleme Süreci

Mehmet CANBULAT^a, Ayşe Nur KUTLUCA CANBULAT^{a*}

^aAkdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Antalya/Türkiye

Makale Bilgisi

DOI: 10.14527/pegegog.2015.006

Makale Geçmişi:

Geliş 12 Aralık 2014
Düzeltilme 09 Eylül 2014
Kabul 19 Ocak 2015

Anahtar Kelimeler:

Öğretmen yetiştirme,
Öğretmen yeterlikleri,
Öğretmen adayı belirleme süreci.

Öz

Bu çalışmanın amacı Türkiye ve Avusturya eğitim sistemlerinde öğretmen adaylarının belirlenme sürecini ortaya koymaktır. Araştırma’nın Avusturya boyutunda Avusturya Yukarı Avusturya Eğitim Yüksek Okulu öğretmen adaylarını belirleme sürecine ilişkin belgeler incelenmiş, öğretmen adayı belirleme süreci gözlenmiştir. Türkiye boyutunda ise yükseköğretime geçiş kriterleri incelenmiş, 96 öğretmen adayı ile görüşülmüştür. Araştırma bulgularına göre Avusturya öğretmen yetiştirme sisteminde öğretmenlik mesleğini yapacak kişilerin öğretmenlik mesleğini isteyerek başvurmalarının yanında adayın mesleğe uygunluğuna karar verildiği uygulamalı bir sınava göre belirlenmektedir. Türkiye’de öğretmenlik mesleği yapacak olan bireyler ÖSYM tarafından gerçekleştirilen merkezi sınavlarla belirlenmektedir. Bu sınavlarda öğretmen adaylarının alanlarına göre matematik, sosyal bilgiler, fen bilgisi, geometri, Türk dili ve edebiyatı, tarih ve coğrafya alanlarından aldıkları puanlar dikkate alınırken, bireyin bu mesleği isteme nedenleri, öğretmenlik mesleğine uygunluğu ve kişisel özellikleri ile ilgili bir değerlendirmeye rastlanmamaktadır. Öğretmen adayları ile yapılan görüşmelerde mesleği isteyerek seçen adaylar yanında mesleği sevmeyen, zorunda olduğu için seçen, eğitimi tamamlasa dahi öğretmenlik yapmayacaklarını belirten öğretmen adayların da olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

The Selection Process of Teacher Candidate in Austria and Turkey

Article Info

DOI: 10.14527/pegegog.2015.006

Article history:

Received 12 December 2014
Revised 09 September 2014
Accepted 19 January 2015

Keywords:

Teacher Education,
Teacher Qualifications,
Teacher Candidate Selection Process

Abstract

The aim of this study is to analyze the selection process of teacher candidates in Turkey and Austria education systems. In the study, the Upper Austria Higher Education documents on the selection processes were examined and the teacher candidates’ selection processes were observed. For the Turkish side, the higher education selection handbooks by Student Selection and Placement Center (OSYM) were examined and 96 teacher candidates were interviewed. According to the findings, in Austria’s teacher education system, the students should volunteer to be a teacher and also must fulfill compliance of the profession. In Turkey, on the other hand, the teacher candidates were selected according to the central examination results conducted by ÖSYM. While scores are taken into account in the areas such as mathematics, social sciences, science, geometry, etc., the evaluation related to the individual reasons for seeking this profession, individuals’ eligibility of the teaching profession and personal characteristics are not considered in this selection process. The interview results revealed that while some of the candidates were willing to become a teacher, others reported obligation to do so and some stated that they accidentally selected to be a teacher.

*Yazar: aysenur.canbulat@gmail.com

Giriş

Bir ülkenin geleceğinin mimarı olarak tanımlanabilen öğretmenler, toplumun her kesiminde hizmet veren insan gücünü yetiştirme görevini üstlenerek ülkelerin kaderlerinde çok önemli roller oynamaktadır. Ülkelerin kalkınmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, toplumdaki huzur ve sosyal barışın sağlanmasında, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında, toplumun kültür ve değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasında öğretmenlerin sorumluluk ve yükümlülükleri oldukça fazladır (Özden, 1999). Öğretmenler bu sorumlulukları ile gelecek nesillerin aynasıdır. Öğretmen toplumun, toplum da öğretmenin yansımasıdır.

Öğretmenlik, özel uzmanlık bilgisi ve becerisi gerektiren profesyonel bir meslek olarak tanımlanmaktadır. Alan yazın incelendiğinde, öğretmenlik mesleğini yapacak bireylerin öğretmenlik yeterliğine sahip olması gerektiği anlaşılmaktadır. Öğretmenin sahip olması gereken bu yeterlikler genel olarak kişisel ve mesleki yeterlikler olmak üzere iki boyutta değerlendirilmektedir. Erden (1998), etkili bir öğretmende bulunması gereken nitelikleri kişisel ve meslekî olarak sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmaya göre öğretmenin *kışisel nitelikleri*; hoşgörölü, sabırlı, açık fikirli, esnek ve uyarlayıcı, sevecen, anlayışlı, esprili, yüksek başarı beklentisi, cesaretlendirici ve destekleyici olma; *meslekî nitelikleri ise*; genel kültür, konu alanı bilgisi, meslekî beceri ve yeterlikler (öğretim sürecini planlama, çeşitlilik getirebilme, süreyi etkili kullanma, katılımcı öğretim ortamı düzenleyebilme, öğrencilerdeki gelişimi izleyebilme) gibi özellikleri ile ilişkilidir (Şeker, Deniz & Görge, 2004). Şişman ve Acat (2003) ise öğretmen yeterliliğini; alan bilgisi konusunda yeterlilik, öğretmenlik meslek bilgisine ilişkin yeterlilik, genel kültür alanında yeterlilik ve etik değerlere sahip olma yönünden yeterlilik olmak üzere dört grupta ifade etmiştir. Öğretmenliği yalnızca bilgi aktarıcı rolünden kurtararak genel kültür ve etik değerlere sahip olmanın birey yetiştirmedeki önemlerine vurgu yapmışlardır. Okpala ve Ellis (2005) de öğretmen yeterliliğini öğretmenin sahip olduğu bilgi ile bilgiyi yapılandırmak için sınıfta yaptıkları arasında çok geniş bir yelpaze olarak ifade etmişlerdir.

Türkiye’de öğretmenlik mesleğine yüklenen sorumluluk ve meslekten beklenti algısı tüm dünyada olduğu gibi oldukça fazla olmasına rağmen bu beklenti ve sorumlulukları yerine getirebilecek öğretmenleri belirleme işi birçok zaman istenilen düzeyde olamamıştır. Türkiye’de öğretmenlik eğitimi almaya hak kazanmış olan bireyler eğitim fakültelerinde öğretmen olabilmek için yetiştirilmektedir. Sonrasında bu adayların öğretmen olması için Kamu Personeli Seçme sınavından öğretmen ihtiyacını karşılayabilecek puanı alması gerekmektedir. İhtiyacı karşılarken standart bir puan da belirlenmemiştir. Öğretmen ihtiyacına uygun olarak puanlamalar değişmektedir. Bu puanlamalara uygun olarak da ihtiyaç duyulan sayı kadar öğretmen ataması yapılmaktadır. Eğitim planlamalarındaki bu ve benzeri yanlışlar nedeniyle birçok kişi öğretmende bulunması gereken özelliklere bakılmaksızın öğretmenlik yapmaya hak kazanmış ve öğretmen olarak atanmışlardır. Kimi zaman öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği kişisel yeterlikler göz ardı edilmiş olmakla birlikte “bilen öğretir” diyerek öğretmenlik bilgi aktarıcılığı rolü ile sınırlandırılmış ve mesleki alanda yetiştirme aranmaksızın her meslekten kişiler öğretmenliğe atanmış, kimi zaman da “açıkta kalmaları” diye alan bilgisi bile olmayan kişilere yeni nesiller teslim edilmiştir. (Küçükahmet, 1999; Akt: Şanal & Yeni, 2005). Yapılan atamalarla öğretmenlik mesleğini anlamsızlaştırmış ve değersizleştirmişlerdir. Oysaki bir toplumun yalnızca mesleği yapacak sayısal çoğunluğa değil özellikle kendisinden beklenenleri karşılayabilecek nitelikte öğretmenlere ihtiyacı vardır. Ne yazık ki Türkiye’de öğretmen yetiştirmek üzere üniversitelere kontenjanla öğrenci alımından, öğretmen atamalarına kadar niceliksel bir yaklaşımla hareket edilerek öğretmenlik yeterliklerinin göz ardı edilmesi çok büyük bir sorundur ve ülkenin geleceği açısından endişe vericidir. Çünkü bir toplumun bir nesil sonra varacağı nokta ile şimdiki öğretmenleri arasında büyük bir ilişkinin var olduğu yadsınamaz bir gerçektir (Gündüz & Odabaşı, 2004).

Türkiye’de yaşanan bu sorunun nedenleri düşünüldüğünde öne çıkanlar şöyle sıralanabilir.

- Öğretmenlik mesleğini yapacak olan bireylerin merkezi bir sınavla niceliksel bir değerlendirme süreci ile belirlenmesi,
- Herkesin öğretmenlik yapabileceği yanılgısı,

- Öğretmen eğitimi ve eğitim sürecinin eleyici olmaması, sisteme giren her öğrencinin mezun edilmesi dolayısıyla da her mezunun da atanma beklemesi,
- Niceliksel öğretmen atamaları, niteliklerin göz ardı edilmesi.

Yukarıda sayılan nedenlere ve sonuçlara bakıldığında öğretmenlik eğitiminin, bu eğitimi alacak bireylerin seçiminden, atanmasına kadar öğretmen yeterlikleri ile ilişkilendirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Türkiye ve Avusturya'nın öğretmen adayı belirleme süreçlerini ortaya koymak ve Türk eğitim sistemi ile karşılaştırılarak öğretmen eğitimi açısından önerilerde bulunmaktır. Araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Avusturya'da öğretmen seçimi nasıl gerçekleştirilmektedir?
- Türkiye'de öğretmen adayı seçimi nasıl gerçekleştirilmektedir?

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin analizi kısımlarına yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırma, geçmişte veya halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan (Karasar,2003) araştırma yaklaşımı olan tarama modeline dayalı betimsel bir çalışma niteliğindedir. Araştırmada öğretmenlik eğitime ilişkin farklı eğitim sistemleri incelenirken eğitim fakülte/yüksekokullarının Türkiye'deki sistemden farklı olması sebebiyle dikkat çeken Avusturya öğretmen adayı belirleme süreci incelenmiş ve Türkiye ile karşılaştırılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırma verileri *Avusturya boyutunda* 3-7 Haziran 2012 tarihleri arasında öğretmen adayı belirleme sürecini amaçlı örnekleme yöntemi benimsenerek iletişime geçilen ve uygulamayı gözleme şansı sağlayan Yukarı Avusturya eyaleti başkenti Linz şehrinde bulunan Yukarı Avusturya Eğitim Yüksekokulu'nda ([Pädagogische Hochschule Oberösterreich](#)) toplanmıştır. *Türkiye boyutunda* ise 2013-2014 öğretim yılı güz yarıyılında kolay ulaşılabilir durum örneklemesine uygun olarak belirlenmiş bir devlet üniversitesi eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği 1. sınıfta okuyan 96 öğretmen adayı ile görüşülmüştür.

Veri Toplama Süreci

Araştırma da veriler gözlem, görüşme ve doküman incelemesi yolu ile toplanmıştır. Doküman analizi kapsamında Türkiye ÖSYM lisansüstü eğitime geçiş sınavları ve Yukarı Avusturya Yukarı Avusturya Eğitim Yüksekokulu öğretmen alım süreçleri ile ilgili resmi dokümanlar incelenmiş ve Türkçeye çevrilmiştir. Gözlem boyutunda Yukarı Avusturya Eğitim Yüksekokulu öğretmen adayı seçimi ile uygulamalar gözlenmiş, video ve fotoğraflarla kayıt altına alınmıştır.

Görüşme boyutunda ise mesleğe olan isteği bilinmeyen, öğretmenlik beceri ve yeterlikleri açısından sınınanmayan yalnızca ÖSYM sınavları sonucunda bir devlet üniversitesi eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği ana bilim dalı 1. sınıfa başlayan öğrencilere yapılmıştır. Görüşmede, "Öğretmenlik mesleğini seçme

neden/ nedenleriniz nedir?" şeklindeki bir açık uçlu soru sorulmuş ve Türkiye’de mesleki eğitim almaya ve dolayısıyla mesleği yapmaya hak kazanmış bireylerin mesleğe ilişkin görüşleri alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada görüşme verileri içerik analizi ile incelenmiştir. Önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkmasına imkân veren, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşma amacıyla başvurulmuş içerik analizi birbirine benzeyen veriler, belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirilip düzenlenir. İçerik çözümlemesinde veriler kodlanır, kategoriler (temalar) bulunur, kodlar ve temalar organize edilir, bulgular tanımlanır ve yorumlanır (Yıldırım & Şimşek, 2005; Balcı, 2009). İçerik analizi ile elde edilen verilerin yorumlanmasında genellikle frekans ve yüzde kullanılmaktadır (Büyüköztürk vd., 2008). Bu doğrultuda araştırmada öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar, araştırma amaçları doğrultusunda kodlanmıştır. Verilerden hareketle, kodların benzerlik, farklılık ve ilişkileri dikkate alınarak kategoriler oluşturulmuştur. Analiz birimi olarak cümleler kullanılmıştır. Sonra her bir kategorinin hangi sıklıkla tekrar ettiği (frekansı) bulunarak, nitel veriler sayısallaştırılmıştır. Nitel verilerin sayısallaştırılmasındaki amaç, güvenilirliği arttırmak, yanlılığı azaltmak ve kategoriler arasında karşılaştırmalar yapmaktır (Yıldırım & Şimşek, 2005). Bu nedenle araştırmada her bir kategorinin hangi sıklıkla tekrar ettiği (frekansı) bulunmuş ve tablo şeklinde gösterilmiştir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının öğretmen olmayı isteme nedenleri ortaya konulmaya çalışıldığı için tablo oluşturulurken kullanılan cümle sıklıkları toplam öğrenci sayısına tamamlanmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde her iki ülkenin öğretmen adayı seçim süreci ile ilgili bulgulara yer verilmiştir.

Avusturya Öğretmen Adayı Belirleme Süreci

Dokuz eyaletten oluşan Avusturya’da her eyalette bir eğitim yüksekokulu ile özel ve kiliseye ait 5 eğitim yüksekokulu olmak üzere 14 eğitim yüksekokulu bulunmaktadır. Bu yüksekokullar öğretmen adaylarını kendileri belirlemektedir. Bu çalışmada Yukarı Avusturya Eyaleti Eğitim Yüksekokulu öğretmen adayı belirleme süreci ile ilgili bulgulara yer verilmiştir.

Doküman İncelemesi Bulguları

Öğretmen adayı belirleme sürecine ilişkin olarak yapılan doküman inlemesine göre; Yüksekokul Eğitim Komisyonu ilköğretim, Hauptschule (5 – 9 sınıfları kapsayan bir okul türü) Özel Eğitim Okulları ve poli-teknik okullarında öğretmenlik yapmak isteyen adaylarda aşağıdaki şartları aramaktadır:

1. Adayın öğretmenlik mesleğine uygunluğu ve yeterliliğini test edebilmesi için web sayfasında Career Counselling for Teachers testi ile kendisini değerlendirmesi istenmektedir.
2. Öğretmen adayı Yüksekokulun öğretmenlik mesleğine uygunluk ve yeterlik testini geçtikten sonra öğretmenlik mesleğini seçmek isteyen lise son sınıf öğrencileri yüksek okula Matura sınavını (Lise bitirme sınavı) tamamlamadan neden öğretmen olmak istediklerini ifade eden bir “*motivasyon mektubu*” ile başvurumaktadırlar (Bkz.Ek 1). (Ayrıca bir mesleği olan ve ancak öğretmenlik yapmak isteyenlerde akşam üniversitesi şeklinde yüksek okula başvurabilir ve öğrenim hakkı elde edebilirler.)
3. Yüksekokul, başvuranlara bir sınav programı göndermektedir.
4. Bu programa bağlı olarak adaydan önce komisyona kendini tanıtan bir sunum yapması istenmektedir.

5. Adayların grup içi tutumlarını ölçmek için adaylara neden öğretmenlik yapılır sorusuna cevap veren bir liste verilir. Adaylara bu listeden kendilerince öğretmen olama istekleri ve nedenlerini önemliden önemsiz doğru sıralamaları istenir. Beş dakika sonra adayların oluşturdukları listeyi kendi aralarında tartışmaları istenir. Tartışma dinamiği iki akademisyen tarafından not edilmektedir (Bkz. Ek 2).

6. Grup tartışmasından sonra adayların bir salona alınarak oluşturdukları liste ve grup tartışması hakkında bir değerlendirme yazmaları istenmektedir. Bu uygulama yoluyla adayların mesleğe yönelik tutumları ölçülmeye çalışılmaktadır.

7. En son olarak adayların tüm alanlardan yeterlikleri değerlendirilerek öğretmenlik mesleğine uygunluğu konusunda karar verilir (<http://www.ph-ooe.at/ausbildungstudium.html>).

Yukarıda sayılan değerlendirme ölçütlerine göre Avusturya'da öğretmen olabilmek aşağıdaki ölçütlere bağlıdır:

- Öğretim dilini doğru, anlaşılır ve etkili bir şekilde kullanma,
- Sınıf öğretmenliği ve Özel Eğitim öğretmen adaylarına yönelik müzik ve ritmik uygunluk,
- Bedensel ve motor becerilerde uygunluk,
- Çocuklarla ve yetişkinlerle iletişim becerisi,
- Zorluklarla baş edebilme becerisi,
- Problem çözme becerisi.

Gözlem Bulguları

Öğretmen adaylarının sözü edilen becerilere sahip olup olmadığı öğretmen adayının çeşitli becerilerinin gözlemlendiği uygulamalı bir sınavla ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Seçim sürecinin uygulama boyutunda öğretmen adaylarının aşağıda belirtilen beceri ve yeterliklerinin öğretmenlik mesleğine uygunluğunu sınamaya yönelik etkinlikler yapılmaktadır.

Dil hâkimiyeti

Dil hâkimiyeti üç boyutta kontrol edilmektedir.

a) *Sunum ve tanıtım:* Öğretmen adayının kendisini tanıtan bir sunum ve grup içi tartışma sırasında adayın dil hâkimiyeti ile ilgili bir değerlendirme yapılır. Adayın sunumu sonrasında grup içi davranışlarını gözlemllemek amacıyla Schaarschmidt (2005) belirlediği maddeler arasından komisyon tarafından belirlenen ve Tablo 1'de gösterilen "top ten" listesini kendilerine göre 3 maddeyi dışarıda bırakarak 1'den 10'a sıralayarak nedenleri ile grup içinde tartışmaları istenmiştir.

Bu uygulama ile aşağıdaki özellikler gözlenmiştir.

- Etkin sözel katılım,
- Dilin ortama uygun şekilde kullanımı,
- Duruma uygun konuşma uygun beden dili kullanma,
- İletişim kurabilme becerisi,
- Temsil yeteneği,
- İmla,
- Dilbilgisi (Sözcük türleri, sözcük oluşturma, cümle oluşturma gibi),
- Diksiyon, boğumlanma (artikülasyon),
- Nefes kontrolü,
- Konuşmada akıcılık,
- Konuşmada uygun tonlama ve vurgu.

Tablo 1.

Öğretmenlik Mesleğini Seçme Amaç ve Nedenleri “Top Ten” Listesi.

Sıralama	Hedef ve Nedenler
.....	Sağlam temellere dayanan bilgi aktarma
.....	Bilinçli ve kendine güvenen insanlar yetiştirme
.....	İlgi ve merak uyandırma
.....	Öğrenciler tarafından kabul ve saygı görme
.....	Uzun süre tatil yapabilme
.....	İstenilen sosyal değerlerin aktarımı
.....	Kendi kendine ve sorumlu davranma
.....	İyi gelir elde etme
.....	Sağlam bir işe sahip olma
.....	Öğrencilerle iyi iletişim kurabilme
.....	Aile yaşamına uygun bir işe sahip olma
.....	Öğretme hissine ulaşma
.....	Öğrencilere rol model olma

(Schaarschmidt, 2005).

Aday Grup Tartışması ayrıca Gözlem ve Değerlendirme Formu aracılığı ile de değerlendirilmiştir.

Tablo 2.

Grup Tartışması Gözlem ve Değerlendirme Formu.

Kriterler	Gözlemlenen İletişim Becerisi
Tartışmaya Katılım	
Açıklık, Etki, Anlaşılabilirlik	
Bağlam, Konuya uygunluk	
Tezlerini ileri sürme	
İletişimde başkalarının görüşlerine değer verme	
Kendi görüşlerini gözden geçirme ve görüş ifade ederken dengeleyici olma	
Gözlemlene Becerisi	
Gelişme Potansiyeli	

b) Dilbilgisi ve imla becerisine yönelik yazılı metinler oluşturma: Bu uygulama için dilbilgisi ve imla yönünden hatalı bir metin verilip adaydan metni düzeltmesi istenmiştir. (Örnek metin için bkz. Ek:3) İlk iki maddede (a ve b maddeleri) kısmi eksiklikleri bulunan öğrencilerle bireysel görüşmeler yapılmaktadır. Bu maddelere ilişkin uygulamalar sonucunda; resmi dili etkili, doğru, anlaşılır, akıcı ve etkili kullanamayan bireyler öğretmenlik mesleği açısından pek uygun görülmemektedir.

c) Diksiyon: Bu uygulama için nefes kontrolü, konuşmada akıcılık ve konuşmada uygun tonlama ve vurguya dikkat edilmektedir.

Sınıf öğretmenliği ve özel eğitim öğretmen adaylarına yönelik müzik ve ritmik uygunluk

Bu uygulama için aşağıdaki özellikler gözlenmiştir (Örnek uygulama etkinliği için bkz Ek:4).

- Ritmi takip etme
- Ritmi yakalama
- Verilen melodiyi tekrarlama

Bedensel ve motor becerilerde uygunluk

Bu uygulamada ise örnek durumlara tepkileri, kendini kontrol edebilme, sabır ve dayanıklılık, mükemmeliyet duygusu, çözüme odaklanma, bakış açısı ve problem çözme becerileri, kullandığı yöntem ve stratejiler gözlenmekte bu özellikler açısından öğretmenlik mesleğine uygunluğu belirlenmeye çalışılmaktadır. Bunun için adayın aşağıdaki özellikleri gözlenmiştir.

- **Vücut duruşu**

Oturmada ve ayakta vücudun duruşu.

Hareket ederken dinamizm.

- **Denge**

Statik Denge: Parmak ucunda durma, tek ayaküstünde durma.

Dinamik denge: Yerde duran bir ip üstünde gözleri kapalı dengede ileri ve geri yürüme.

Verilen komutla salon içinde yürüme ve koşma.

- **Algı**

El göz koordinasyonu: Kum torbasını yakalama ve atma.

Verilen bir örneği ya da deseni verilen materyalle/ ipe yeniden oluşturma (problem çözme - El – göz koordinasyonuna yönelik).

Gözleri kapalı eşit yükseklikte iki kule yapma. (El becerisi/ strateji geliştirme/ problem çözme becerilerine yönelik).

Sınıf öğretmenleri ve özel eğitim öğretmenleri için öğrencilerin yaş ve gelişim özelliklerine bağlı olarak uygun etkinlikler düzenlenmesi ve bunların etkili bir şekilde kullanımı için ritmik uygunluk ve motor beceriler çok önemli görülmektedir. Bu becerilere sahip olmayan öğretmen adayları farklı alanlara yönlendirilirler.

Türkiye Öğretmen Adayı Belirleme Süreci

Türkiye'de öğretmen adayları, öğretmen yetiştirme sistemi içerisinde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi sınavlar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Bu sınav/sınavlar öğrencinin yeteneklerine yönelik sınavlar olmayıp öğretmenlik için temel bilgileri içeren sınavlardır. Bu sınavlardan alınan puanlara göre üniversitelerin ilgili bölümlerini tercih eden öğretmen adayları Yüksek Öğretim Kurulu tarafından belirlenen kontenjanlara uygun olarak en yüksek puan alan öğrenciden başlayarak kontenjan sayısına uygun olarak yerleştirilirler.

Doküman İncelemesi Bulguları

ÖSYM tarafından hazırlanan kılavuza göre Öğrenim durumları aşağıdakilerden birine uyanlar 2013-ÖSYS'ye (Sınavsız Geçiş dâhil) başvurabilirler:

- 2012-2013 öğretim yılında ortaöğretim kurumlarının (lise veya dengi okullar, açık öğretim lisesi) son sınıfında okumakta olan öğrenciler,
- Ortaöğretim kurumlarının son sınıflarında beklemeli durumda bulunanlar,
- Ortaöğretim kurumlarını bitirmiş olanlar,
- Ortaöğrenimlerini yurt dışında tamamlayıp durumları yukarıdakilerden birine uyanlar.

Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS)

ÖSYM Yerleştirme Kılavuzu(2013)'na göre, adaylar YGS (Yükseköğretime Geçiş Sınavı) ve LYS (Lisans Yerleştirme Sınavı) sınavlarına girmelidir. Öğretmenlik eğitimi lisans düzeyinde bir eğitim sürecidir. Lisans eğitimi almak isteyen her aday LYS'ye girmek zorundadır. Adayın LYS'ye başvurabilmesi için de YGS puanlarından en az biri 180 ve daha fazla olmalıdır.

ÖSYM Öğrenci Yerleştirme Kılavuzu (2013)'na göre LYS'de uygulanan testlere verilen cevaplar her test için ayrı ayrı değerlendirmeye alınır. Adayın katıldığı her sınavda yer alan her test için bir standart puan hesaplanır. Testlerin standart puanlarının hesaplanmasında şu yol izlenir:

- Her adayın, testlere verdiği doğru ve yanlış cevapların sayısı saptanır. Doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak adayın ilgili testten almış olduğu ham puan bulunur.
- Son sınıfta okumakta olan tüm adayların ilgili testten aldıkları ham puanlar kullanılarak o testin ortalama ve standart sapması bulunur.
- Bu ortalama ve standart sapma kullanılarak tüm adaylar için ortalaması 50, standart sapması 10 olan standart puanlar hesaplanır.
- Sınavdan sonra yapılan analizlerde bir testte hatalı soru bulunduğu takdirde ilgili testte en az bir cevabı bulunan tüm adayların bu soruyu doğru cevapladığı kabul edilerek adayların puanları diğer sorulara verdikleri cevaplarla birlikte hesaplanır.

Elde edilen bu puana ve puan türüne göre öğrenci tercihlerini yapar ve puanına uygun bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilir. Örneğin sınıf öğretmeni olmak isteyen bir öğretmen adayı YGS ve LYS sınavlarının TM-2 alanında gerekli başarıyı yakalayabilmelidir. Bu testlerde aşağıdaki tablolarda belirtilen alanlar yordanmaktadır.

Tablo 3.

Sınıf Öğretmenliği Lisans Yerleştirme de Değerlendirmeye Alınan Testlerin Ağırlıkları (%).

YGS		LYS (LYS1+LYS3)						
Puan türü	Türkçe	Sosyal bilgiler	Temel matematik	Fen bilgisi	Matematik	Geometri	Türk dili ve Ed.	Coğrafya
TM-2	14	7	14	5	22	8	22	8

Yukarıda ÖSYM'nin resmi sayfasında yer alan bilgilerden de anlaşılacağı üzere bir kişi sınıf öğretmeni olması için ortaöğretimini tamamladıktan sonra matematik, sosyal bilgiler, fen bilgisi, geometri Türk dili ve edebiyatı ile coğrafya derslerini içeren sınavlardan yeterli puanı almalıdır. Aldıkları puanlarla yapmış oldukları tercihlere ve üniversitelerin ilgili alanına yerleştirilirler. Öğretmenlik alanına yerleştirilen adaylar için tek ölçüt sınavlardan aldıkları puanlardır. Böyle bir uygulamada adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumu, yeterlik ve becerileri göz ardı edilmekte ve sınavdan aldıkları yeterli puanla da öğretmen olmaya hak kazanmaktadırlar.

Görüşme Bulguları

Araştırmanın bu boyutunda Avusturya'da kendi istekleri ile başvuran ve bununla birlikte bir yeterlik sınavına tabi tutularak eğitim fakültelerinde eğitim almaya hak kazanmış öğretmen adayları bulunmakta iken Türkiye'de yalnızca aldıkları puanlara bakılarak yapılan yerleştirme sonucunda öğretmen olmaya hak kazanmış öğretmen adayları yer almaktadır. Yalnızca ÖSYM puanı ile yerleşen öğretmen adaylarının mesleği tercih nedenlerinin mesleğe ilişkin tutumu yani "öğretmenlik mesleği" açısından önemi sebebiyle bu adayların öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu nedenle eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği anabilim dalı 1. sınıfa başlayan 96 aday ile görüşülmüştür. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri Tablo 4'de yer almıştır.

Tablo 4.*Öğretmen Adaylarının Mesleği Tercih Nedenleri.*

Görüşler	f
<i>Öğretmenlik mesleğini isteyerek seçenler</i>	
Öğretmenlik mesleğini sevmek	17
Küçüklükten itibaren bu mesleğe ilgi	9
Öğretmekten hoşlanma	8
Sosyal çevresinde öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum	7
Toplam	41
<i>İstemeyerek seçenler</i>	
İkinci sene sınava girip artık bir yükseköğretim kurumuna yerleşmek isteyenler	8
İşsiz kalmamak için seçenler	4
Puan yetersizliği/ tercih etmek zorunda kalma	19
Anne baba isteği ile mesleği seçenler	13
Mesleği yapmayı düşünmediği halde üniversite mezunu olabilmek için mesleğini seçenler	7
Tekrar sınava girecekler	4
Toplam	55

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlik eğitimi alma ve dolayısıyla da öğretmenlik yapma hakkı kazanmış öğretmen adaylarının çoğunluğu mesleği isteyerek seçmediklerini ifade etmişlerdir. Burada üzerinde durulması gereken öğretmenlik mesleğini “istemeyerek seçen/seçmek zorunda kalan” öğretmen adaylarının sayısından çok “mesleği istemeyerek seçen ve sistemi bir şekilde tamamlayıp öğretmenlik yapacak” bireylerin varlığıdır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Öğretmenlik bilgi, beceri gibi bilişsel alan yeterliliklerinin yanı sıra öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutum ve davranış gibi duyuşsal alan yeterlikleri ile öğretim işinin gereklerine uygun kişilik özellikleri gerektiren bir meslektir. Bu nedenle bu mesleği yapacak olan bireylerin bu özellikleri taşıması eğitim ve öğretimin kalitesi açısından oldukça önemli görülmektedir. Son yirmi yıldır öğrenci başarısında en temel öge öğrenme sürecinde öğretmenin rolü olarak görülmekte (Hanusek, 2014); öğrenci başarısı, öğretmenin yeterliği ve etkililiği ile doğru orantılı olarak görülmektedir. Bu çalışmada Avusturya ve Türkiye öğretmen adayı belirleme süreci öğretmenlik mesleğine uygunluk açısından değerlendirilmiştir.

Öğretmen adayı belirleme süreci her iki ülke için aşağıda belirtildiği şekliyle gerçekleşmektedir:

- TÜRKİYE
 - ÖSYM sınavı
 - Alınan puana uygun tercih[†]
- AVUSTURYA
 - Başvuru ve gerekçe
 - Yeterlik ve beceri sınavı

Araştırmanın Avusturya boyutunda bireyin öğretmenlik mesleğine aday olarak seçilebilmesinin temel şartlarından birinin *öğretmen olma isteği* olduğu görülmektedir. Türkiye boyunda ise adayların belirlenme sürecinde böyle bir ölçüte rastlanmamıştır. Hâlbuki bu meslekte başarılı olabilmek için bu mesleği şartsız kabullenip sevgiyle ve istekle yapmak büyük önem taşımaktadır (Çetin, 2006). Türkiye’de öğretmen adayları bilginin sınıdıldığı yalnızca niceliksel ölçütlerin yer aldığı bir değerlendirmenin yapıldığı merkezi bir sınavla belirlenmekte iken öğretmen adaylarının daha niteliksel bir tutumla mesleğin gerektirdiği beceri ve yeterliklere sahip bireyler arasından seçildiği görülmektedir.

[†] Görsel sanatlar ve Beden eğitimi Öğretmenliği için LYS ‘ye ek olarak özel yetenek sınavları yapılmaktadır.

Araştırmanın Avusturya boyutu bulgularından bir diğeri *bireyin mesleğe olan uygunluğudur*. Türkiye boyutunda bireyin mesleğe uygunluğuna ilişkin bir bulguya da rastlanmamıştır. Öğretmenlik mesleğinin amacına hizmet edebilmesi açısından bakıldığında ancak kişiliğe uygun olarak seçilen bir meslek başarıyı getirir; bireyler kişiliklerine uygun olmayan bir meslek seçtiklerinde sıkıntı yaşayabilmektedirler. Nitelikli bir öğretmenin mesleğine yönelik tutumunun olumlu olması gerekmektedir (Çetin, 2006; Gürbüz & Kışoğlu, 2007). Çünkü mesleğe karşı tutum aynı zamanda mesleki benlik saygısının belirleyicilerinden biri olarak oldukça önemli görülmektedir. Dilmaç, Çıkılı, Işık ve Sungur (2009) çalışmalarında teknik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile mesleki benlik saygıları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğunu tespit etmişlerdir. Bu nedenle öğretmenlik mesleğini seçen kişilerin öğretmenlik mesleği ile kişisel özellikleri ve dolayısıyla benlikleri arasında bir uyumun olması önemli görülmektedir. Türkiye’de öğretmen adayları arasında mesleği isteyerek seçen adaylar olduğu gibi mesleği tesadüfen- zorlamayla ya da açıkta kalmamak için istemeyerek seçenler de vardır. Avusturya’da ise öğretmen adayları hizmet öncesi eğitime girmeden mesleği isteyen adaylar arasından öğretmenlik yeterliklerine sahip olduğu düşünülen adaylar seçilmektedir. Dolayısıyla denilebilir ki Türkiye’de yapılan merkezi sınav sistemi nedeniyle öğretmenlik yeterlik ve becerileri bakımından eleyici değilken Avusturya’da sistemin sürecin başından itibaren eleyici olduğu söylenebilir.

Türkiye’de de öğretmenlik mesleği hak ettiği değeri bulmalı ve öğretmen adaylarının belirlenmesinde niceliksel değerler yerine öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, beceri ve yeterlikleri gibi niteliksel değerlerin göz önünde bulundurulacağı bir uygulamaya geçilmelidir. Öğretmenlik mesleği sevgi ve özveri gerektiren, bir meslek olması ve insan hayatı ve toplum geleceği ile doğrudan ilişkili bir meslek olması sebebiyle öğretmenlik öğretmen adayların belirlenmesi işi tesadüflere bırakılmamalıdır. Bu mesleği gerçekten yapmak isteyen ve yapabilecek özellik ve kapasiteye sahip bireylerin seçilmesi sağlanmalıdır.

Öğretmen adayı belirleme sürecinde alanların gerektirdiği becerilere özellikle dikkat edilmelidir. Örneğin okul öncesi, sınıf öğretmenliği ve özel eğitim öğretmenliği alanlarında diğer alanlardaki yeterliklerin yanında özellikle müzik ve beden eğitimi konularında yetenekli, kolay iletişim kurabilen öğretmen adayları seçilmelidir.

Türkiye’de öğretmenlik eğitimi hakkı kazanmış ve eğitimini tamamlamış her birey öğretmen olabilmektedir. Bu öğretmenler arasında çevresi ile iletişim kurmakta zorlanan, yüz yüze iletişimden kaçınan, öğretmenliği yalnızca kazanç sağlayacağı bir iş olarak görüp zorla yapan, mesleği yapmaktan hoşlanmayan ve yük olarak gören, çocukları sevmeyen, psikolojik açıdan bu mesleği yapacak yeterlikte olmayan bireyler de olabilmektedir. Geleceğin şekillendiricisi ve mimarı olarak görülen öğretmenlik mesleği ile bu özelliklerin örtüşmediği görülmektedir. Bu nedenle öğretmen adayının temsil yeteneği, dil hakimiyeti ve kendini doğru ve etkili bir şekilde ifade edebilme becerisine sahip, mesleğini ve çocukları seven, psikolojik açıdan da sağlıklı bir kişiliğe sahip bireyler arasından seçilmesine dikkat edilmelidir. Aksi takdirde Türkçeyi doğru kullanamayan, toplum önünde konuşmakta ve iletişim kurmakta zorlanan, öğrencisine karşı sabır gösteremeyen, duygularını kontrol demeyen belki de şiddet eğilimli öğretmen adayları öğretmen olacak ve sistem nedeniyle olma ya da devam edecektir.

Türkiye’de de öğretmenlik eğitimi üzerine çalışan bilim insanları öğretmenlik seçim süreçleri üzerine yeterlik temelli uygulamalar ortaya koymalı ve gerekli birimlerle işbirliği içerisinde bu soruna çözüm aramalıdır. Öğretmen adaylarının sahip olması beklenen özelliklerin ortaya konabileceği bir değerlendirme için uygun ortamlar ve araçlar geliştirilmelidir.

Türkiye’de ÖSYM tarafından yapılan merkezi sınava ek olarak eğitim fakülteleri de öğretmenlik yeterlikleri açısından bir değerlendirme yapılabilir. Bu uygulama için güzel sanatlar fakültesi, eğitim fakültelerindeki resim öğretmenliği bölümleri ile beden eğitimi yüksekokullarında bu alanda başarılı olabilecek öğrencileri seçebilmek üzere yapılan özel yetenek sınavları örnek alınabilir.

Extended Abstract

Introduction

Teachers have immense responsibilities and obligations in the development of countries, training quality manpower, provision of tranquility and social peace in society, socialization of individuals and preparing them for social life and transferring cultural values to young generations (Özden, 1999). Thus, teachers are the mirrors of future generations. Teachers are the reflection of the society as the society is the reflection of teachers.

Teaching is defined as a profession that requires specialized knowledge and skills. Examination of literature points to the need for knowledge on teaching to become a teacher. Competences that teachers should have are addressed in two dimensions: personal and professional competences (Erden, 1998). Personal qualifications include tolerance, patience, open mindedness, flexibility and adaptability, compassion, understanding, sense of humor, encouragement and being supportive as well as having high expectations from students. Professional qualifications, on the other hand, include general knowledge, subject area knowledge and professional skills and competences (planning the teaching process, providing variety, time management, arranging a collaborative teaching environment and monitoring student development) (Şeker, Deniz & Görgen, 2004). Şişman and Acat (2003) group teacher competences in four categories: competence in subject area, competence regarding teaching formation, competence in general knowledge and having ethical values. By not limiting teaching to just transfer of knowledge, authors emphasize the importance of general knowledge and ethical values in training individuals. Okpala and Ellis (2005) define teaching competence as the proximity between what teachers know and how they operate this knowledge in classroom context.

Although perceptions regarding the responsibilities of teachers in Turkey are rather high just like in the world, selection of teachers to undertake these responsibilities and meet the expectations has not always been at a desired level. Individuals who are given the right to become teachers in Turkey are trained in faculties of education to become teachers. Later, teacher candidates are expected to get sufficient scores in the Public Personnel Selection Examination, an exam with quantitative qualifications, to be appointed as teachers. A standard score has not been determined to meet the need for new teachers and scores may change depending on the need for teachers in that specific year. Teachers are assigned according to the need and the scores they receive in the exam. These insufficient selection processes have led to assigning individuals who lack necessary qualities for teaching.

As a result of not considering personal qualifications that teaching requires, the profession has been limited to knowledge transfer in Turkey with the assumption that *“if you know something, you can teach it”*. Individuals trained for other professions are also given opportunities to be appointed as teachers without possessing professional training in the field of teaching. Sometimes, new generations are even handed to individuals with no subject area knowledge so that they would not be *“out of jobs”* (Küçükahmet, 1999; cited in Şanal & Yeni, 2005). These practices have degraded the teaching profession. However, a society does not need professionals only in sufficient numbers but with sufficient qualifications that will allow them to undertake what is expected of them. Unfortunately, a quantitative approach has been followed in Turkey that leads students into teacher training faculties based on a quota and teaching competences have been ignored. This is an immense problem which is alarming for the future of the country as the strong relationship between new generations and today’s teachers is an undeniable truth (Gündüz & Odabaşı, 2004).

Purpose of the Study

This study aimed to present teacher candidate selection processes in Austria and Turkey and to provide suggestions related to teacher training by comparing both systems. The study sought answers to the following questions:

- How are teachers selected and assigned in Austria?
- How are teacher candidates selected in Turkey?

Method

This section provides information related to research design, data collection tools and data analysis.

Research Design

The study is a descriptive study based on survey model which aims to describe a past or present situation as is (Karasar, 2003). For the investigation of different educational systems of teacher training, Austrian teacher candidate selection process was examined since it differed from that of Turkey's. Finally, the systems were compared.

Participants

The data for Austrian dimension was collected in Upper Austria College of Education in Linz, capital of Upper Austria state during June 3-7, 2012 via purposeful sampling method. For Turkish dimension of the study, 96 teacher candidates attending first year in a state university were approached via convenience sampling and were interviewed during the fall semester of 2013-2014 academic year.

Instrument

The data was collected through observation, interviews and document review.

Application

In the framework of document analysis, formal documents related to Upper Austria, Upper Austria College of Education (University of Applied Sciences, 2012) teacher assignment processes and Turkish ÖSYM (Assessment, Selection and Placement Center) graduate education entrance exams were reviewed and Australian documents were translated into Turkish.

In terms of observation, teacher selection practices in Upper Austria College of Education were observed and recorded via video and photos.

For the interviews, students who were attending the first year of a faculty of education in a state university were interviewed. Students were chosen to attend the department as a result of ÖSYM exam and their interests in the profession and teaching related skills and competences were not yet tested. They were interviewed with one open ended question (What are your reasons for choosing teaching profession?) to be able to identify their opinions.

Data Analysis

The data obtained from the interviews was analyzed via content analysis (Yıldırım& Şimşek, 2005; Balcı, 2009; Büyüköztürk, Kılıç, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2008). Frequencies and percentages are used in interpreting the data obtained through content analysis. The answers provided by the teacher candidates were coded in line with the purpose of the study. Categories were generated based on the codes depending on the similarities, differences and relationships among them. Statements were taken as the unit of analysis. Then, the frequency scores were determined. Since the current study aimed to identify the reasons for selecting the teaching profession, frequencies in statements were rounded up to the total number of students.

Results

Based on the document review regarding the selection of teacher candidates, the following requirements are sought in candidates who want to teach in Austria:

1. Candidates are asked to self-evaluate their suitability and competency for teaching through Career Counselling for Teachers test.
2. After the teacher candidates pass College suitability and competency test for teaching, high school last year students apply for teacher training with a motivation letter before they take the Matura exam (high school graduation exam) (See ANNEX 1).
3. Graduate school sends the exam program to the applicants.
4. In the program, the candidate is first asked to present himself/herself to the commission.
5. The candidates are given a list of possible reasons for choosing to become a teacher. The candidates are asked to list the statements in decreasing order of importance. In five minutes, the candidates are asked to discuss the list among them. The dynamics of the discussion are observed and evaluated by two academicians (See ANNEX 2).
6. Following the group discussions, the candidates are taken to a hall where they are asked to write an assessment of the list and the group discussions. This practice aims to measure candidates' attitudes towards teaching.
7. As the final step, competences of the candidates in all subject areas are assessed to decide on their suitability for the profession (University of Applied Sciences, 2012).

An applied exam in which various skills of the candidates are observed is utilized to decide whether they have these specific skills. In the practical part of the selection process, teacher candidates are provided with activities to test the applicability of their skills and competences to the teaching profession. Assessment includes the qualifications cited below:

1. Mastery of language,
2. Music and rhythmic eligibility for classroom teaching and special education candidates,
3. Physical and motor skills eligibility.

Candidates who would like to become a teacher in Turkey, on the other hand, are determined based on Transition to Higher Education Examination (YGS) and Undergraduate Placement Exam (LYS) scores given by ÖSYM.

The interview findings indicate that the majority of the candidates that are given the right to be trained and later be assigned as teachers expressed that they did not select the profession as a result of their own choice but were placed only as a result of their ÖSYM scores. Here, rather than the number of teacher candidates who selected the profession unwillingly, the existence of teacher who do not wish or who do not possess the required skills is a striking result.

Discussion, Conclusion & Implementation

A qualified teacher should have relevant attitudes towards the profession (Çetin,2006; Gürbüz & Kışoğlu, 2007) since attitudes towards the profession is regarded as one of the determinants of professional self-esteem (Dilmaç, Çıkılı, Işık & Sungur ,2009). Individuals may have problems when they select professions that do not conform to their personalities. In addition to the existence of candidates in Turkey who had to select the profession unwillingly, were forced to select it or had to select it for fear of not finding any other job; there are also others who wanted to be teachers in the first place. While the centralized examination system in Turkey is not eliminative in terms of teaching skills and competences, the system in Austria can be said to be eliminative from the beginning. Therefore it can be said that:

Teaching profession in Turkey should be given the value it deserves and selection of teacher candidates should be changed to a system in which qualitative values such as professional attitude, skills and competences are considered.

The selection process for teacher candidates should not be done randomly but should ensure that individuals who really want to do the profession and have the necessary qualifications and capacity be selected.

Each individual in Turkey who is given the right to attend and complete teacher training can be a teacher. Academicians in the field of teacher training in Turkey should develop competence based practices and models for teacher selection and provide solutions to this problem in cooperation with the related units. Appropriate environments and tools should be developed for assessment which will present the required teacher competences.

Kaynakça

- Balcı, A. (2009). *Sosyal bilimlerde araştırma*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E, Akgün, Ö.E, Karadeniz,Ş. & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Çelikten,M., Şanal, M. & Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 207-237.
- Çetin, Ş. (2006). Öğretmenlik mesleği tutum ölçeğinin geliştirilmesi (geçerlik ve güvenirlik çalışması). *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 28-37.
- Dilmaç, B., Çıkılı, Y., Işık, H. & Sungur, C. (2009). Teknik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleklerine ilişkin tutumlarının yordayıcısı olarak mesleki benlik saygısı. *Selçuk Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Teknik-Online Dergi*, 8 (2), 34-50.
- Gündüz, Ş. & Odabaşı, F. (2004). Bilgi çağında öğretmen adaylarının eğitiminde öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin önemi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3 (1), 43-48.
- Gürbüz, H. & Kışoğlu, M. (2007). Tezsiz yüksek lisans programına devam eden fen edebiyat fakültesi ve eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları.(Atatürk Üniversitesi Örneği), *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 71–83.
- Hanushek, E. A.(2014). Boosting teacher effectiveness. In Chester E. Finn Jr. & Richard Sousa (Eds.), *What lies ahead for America's children and their schools* (pp.23-35). Stanford CA: Hoover Institution Press.
- Karakütük, K. (2006).Eğitimin ekonomik temelleri. In V. Sönmez (Ed). *Eğitim bilimine giriş* (pp.151-185). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Okpala, C.O. & Ellis, R.(2005). The perceptions of college students on teacher quality: a focus on teacher qualifications. *Education*, 126 (2), 374-383.
- ÖSYM (2013). Öğrenci yerleştirme kılavuzu. Retrived May 08, 2013, from <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2013/OSYS/2013OSYSSISTEMKILAVUZU%2021%2003%202013.pdf>
- Özden, Y. (1999). *Eğitimde dönüşüm, eğitimde yeni değerler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Schaarschmidt, U. (Hrsg.). (2005). *Halbtagsjobber? Psychische Gesundheit im Lehrerberuf – Analyse eines veränderungsbedürftigen Zustandes* (2. Aufl.). Weinheim und Basel: Beltz.
- Şeker, H. , Deniz, S. & Görgen, İ. (2004). Öğretmen yeterlikleri ölçeği. *Milli Eğitim Dergisi*, 164.
- Şişman, M. & Acat, M. B. (2003). Öğretmenlik uygulaması çalışmalarının öğretmenlik mesleğinin algılanmasındaki etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 235-250.
- University of Applied Sciences Upper Austria. Verfahren der Feststellung der Eignung zum Bache - lorstudium zur Erlangung des Lehramts für Volks-, Haupt, Sonder und Polytechnische Schulen. Retrived July 07, 2012, from <http://www.ph-ooe.at/ausbildungstudium.html>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EK 1.

VL (51) 8.5.2012

MOTIVATIONSSCHREIBEN:

Sch habe mich für das Studium zur Volksschul-
 lehrerin entschieden, weil es mir Freude macht
 Kindern etwas beizubringen und sie zu fördern.
 Ich habe selbst 3 Kinder großgezogen und
 denke, dass man gerade in der Volksschule die
 Möglichkeit hat bei Kindern die Neugierde und
 Freude am Lernen zu fördern. Weiters ist es mir
 wichtig, den Schülern neben Lerninhalten auch
 soziale Kompetenzen wie Rücksichtnahme auf
 Schwächere, ^{den} Zusammenhalt in der Klasse und
 den höflichen und respektvollen Umgang mit-
 einander näher zu bringen.

Ich möchte die Fähigkeiten, Begabungen,
 aber auch etwaige Schwächen ^{der Schüler} wahrnehmen
 und die Kinder dort abholen, wo sie stehen,
 und sie bestmöglich unterstützen.

Ich wünsche mir, dass die Kinder nach
 der Volksschule gut ausgerüstet mit Basiswissen
 und mit Selbstvertrauen in ihre weitere
 Schullaufbahn gehen.

www.ph-ooe.at

PÄDAGOGISCHE HOCHSCHULE OÖ

Kaplanhofstraße 40, 4020 Linz | Telefon: +43 732 7470-0 | Email: office@ph-ooe.at

EK 2.

PÄDAGOGISCHE HOCHSCHULE OÖ

Kommunikation

1

Name: _____

Punkte: 24

Kriterium	Beobachtung
Diskussionsbeteiligung	+ <i>Stellt Frage</i>
Klarheit, Prägnanz, Verständlichkeit	
Bezug zu den Meldungen anderer Passung zum Thema	<i>Tragt nach</i> <i>++++</i>
Argumentation	
Wertschätzung in Aussage und Kommunikation aktives Zuhören	
Reflektieren der eigenen Meinung Balance in der Meinungsäußerung	<i>Erläut, warum sie nachfragt</i>
Beobachtungen	
Entwicklungspotenzial	

EK 3.

J

5F

NR.: 53 NAME: _____

VL, SL, HL: HL DATUM: 7. 5. 12

1. Schreiben Sie den Text fehlerfrei in gut leserlicher *Schrift*.

Die Mutter fragt ihren Sohn, wie es den in der Schule war. Da rauf der Sohn: „Es ist schrecklich gewesen, ich wußte nicht, wo der Mississippi ist.“ „Du mußt eben besser acht geben, wo du deine Sachen hin stellst.“

Die Mutter fragt ihren Sohn, wie es den in der Schule war? Darauf der Sohn: „Es ist schrecklich gewesen, ich wußte nicht, wo der Mississippi ist.“ „Du mußt eben besser acht geben, wo du deine Sachen hin stellst.“

2. Schreiben Sie den Text in gut leserlicher *Schrift*.

DERVATER BETRACHTET WUTSCHNAUBEND DIE SCHULARBEITSEINER TOCHTER. „DASS DU DICH MIT SO VIELEN FEHLERN HEIMKOMMEN TRAUST! DU WARST SICHER DIE SCHLECHTESTE VON ALLEN.“ „ICH WAR ZWAR AM SCHLECHTESTEN VON ALLEN, ABER DAFÜR BIN ICH DIE TAPFERSTE – BEI DIESEM VATER!“

Der Vater betrachtet wut-schnaubend die Schularbeit seiner Tochter. „Dass du dich mit so vielen Fehlern heimkommen traust! Du warst sicher die Schlechteste von allen.“ „Ich war zwar am schlechtesten von allen, aber dafür bin ich die Tapferste – bei diesem Vater!“

3. Im folgenden Text fehlen Wörter, Wortteile oder Satzzeichen. Schreiben Sie die fehlenden Teile in *Schrift* in die Zeilen.

„Weißt du, dass ich als Baby aus dem dritten Stock gefallen bin?“, fragt Tina ihre Freundin Susi. Susi antwortet: „Gottseidank hast du den Sturz überlebt.“ Darauf Tina: „Woher weißt denn du das ?“

4. Im folgenden Text fehlen Wörter, Wortteile oder Satzzeichen. Schreiben Sie die fehlenden Teile in *Schrift*. Beachten Sie u.a. die Getrennt- und Zusammenschreibung!

Der kleine Felix sitzt stundenlang bei seinem Aufsatz zum Thema „Fußball“ und es will ihm einfach nichts einfallen. Er ist schon fast am Verzweifeln, als er die rettende Idee hat. Er schreibt: „Die Begegnung musste wegen starkem Regen entfallen.“

EK 4.

Eignungsgespräch PH OÖ 2012

51

Prüfer:

1) Tonterföbung: Töne nachsingen

Töne nachsingen	Mögliche Punkte	Erreichte Punkte
c1	1	1
b1	1	1
A	1	1
g2	1	0

2) Nachsingen von Zweiklängen: Intervalle nachsingen

Intervalle nachsingen	Mögliche Punkte	Erreichte Punkte
c - f (1.4)	1 (für 2. Ton)	1
d - h (gr.6)	1 (für 2. Ton)	1
a - c (kl.3)	1 (für 2. Ton)	1

3) Nachsingen von Dreiklängen: Dreiklängenübung

Mögliche Punkte	Erreichte Punkte
4 (8 Töne)	4

4) Nachsingen von Motiven

Mögliche Punkte	Erreichte Punkte
4 (8 Töne)	4

5) Nachklatschen von Motiven:

Bsp. a

Bsp. b

Rhythmen	Mögliche Punkte	Erreichte Punkte
Bsp. a	1 (1 Takt)	1
Bsp. b	2 (2 Takte)	2

7) Dur/Moll dreiklänge unterscheiden

Dur/Moll	Mögliche Punkte	Erreichte Punkte
Moll	1	1
Moll	1	1

8) Frei gewähltes Lied vortragen

Anmerkungen:

Mögliche Punkte	Erreichte Punkte
10	8

Eignung	Mögliche Gesamtpunkte	Erreichte Punkte
24-30 eindeutig geeignet	30	27
15-23 geeignet		
0-14 nicht geeignet		